

БЕЛАРУСКИ ГІСТАРЫЧНЫ ЧАСОПІС

ISSN 1993-1999

6
2024

ГІСТАРЫЧНАЯ ЗАБУДОВА XVII СТ. АСЯЎІНА ПІШЭДЗЕ (БУДЫНАК МІНСКАГА МУЖЧЫНСКАГА ДУХОВНАГА ВУЧЫЛІШЧА) XVII CENTURY THE PIAZZAZEADSKI MEN HOUSE HISTORICAL BUILDINGS THE MINSK MEN'S RELIGIOUS SCHOOL BUILDING

Будынак у міне ў XIX - пачатку XX стагоддзі знаходзілася Мінская мужчынская духоўная вучылішча. Быў пабудаваны ў XVIII стагоддзі як асяўіна мінскай гісторыі рэлігійнай ПIAZZAZEADSKI. У 1872 годзе ўвесь комплекс быў скаротаны. Пачас пажару 1981 года будынак вучылішча моцна пацярпела, гэтак жа быў знішчаны ПIAZZAZEADSKI. Была адноўлена і значна павялічана.

Сярод вядомых вучняў Мінскага вучылішча духоўнага вучылішча ў XIX - пачатку XX стагоддзі трапіў вядомы прапаведнік будынак акадэміка Яўлія Карскага.

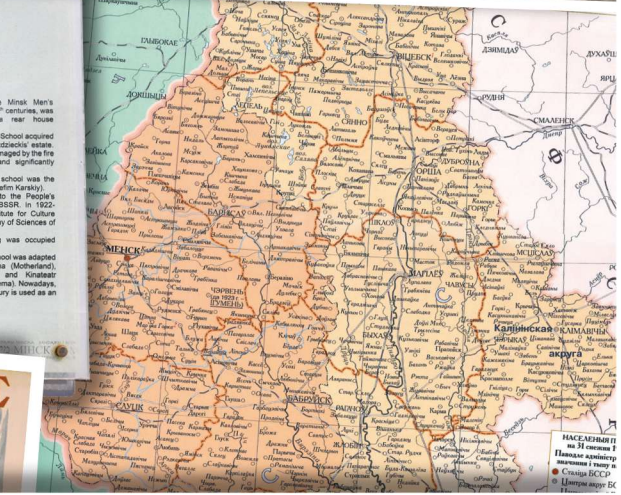
У 1920 годзе ў будынак быў перанесены Народны асяўіна БССР. Тут з 1922 па 1925 год знаходзіўся Інстытут Беларускай культуры (ІБКУ), які ў 1929 г. быў размяшчаны ў Акадэмію навуў БССР.

Пасля вызвалення Мінска ў 1944 годзе ў будынак быў перанесены рэспубліканскі адміністрацыйны ўстанова. Была аднавіў зана вучылішча была прысвечана над інтэрату першая назва "Радзіма", потым "Навыны дзень", "Кінаатэатр паўторнага паказання". Цяпер была асяўіна мінскай рэспублікі ПIAZZAZEADSKI XVIII ст. выкарыстоўваецца як адміністрацыйны будынак.

The building which housed the Minsk Men's Religious School in the 19th – early 20th centuries, was built in the 18th century as a near house of the Piazzazeadski residence. In 1872, the Minsk Men's Religious School acquired the whole complex of the former Piazzazeadski estate. The school buildings were severely damaged by the fire in 1981, but were later restored and significantly expanded.

One of the famous pupils of the school was the future academician Juchim Karaki (Yefim Karaskiy). In 1920, the building belonged to the People's Commissariat for Education of the BSSR. In 1922–1929, it housed the Belarusian Institute for Culture (Ibku) which became the Academy of Sciences of the BSSR in 1929.

After World War II, the building was occupied by various administrative institutions. The former assembly hall of the school was adapted for cinema (initially named Radzima (Motherland), then Navynny dzen (Daily News) and Kinoteatr paўtornaha pokazannaha (Repeated Film Cinema). Nowadays, the former near house of the 18th century is used as an administrative building.

Круглы стол “Да 100-годдзя пачатку палітыкі беларусізацыі”

ГІСТАРЫЯГРАФІЯ

Аляксандр Горны	Палітыка беларусізацыі ў міжваеннай БССР: гістарыяграфічныя здабыткі і перспектывы	3
-----------------	--	---

ІМГНЕННЕ Ў КАДРЫ

3 Беларускага дзяржаўнага архіва кінафотафонадакументаў	8, 19
---	-------

ПОСТАЦІ БЕЛАРУСКАЙ ГІСТОРЫІ

Ірына Мацяс	Грамадская і педагогічная дзейнасць Усевалада Ігнатоўскага на пачатку ХХ стагоддзя	9
Вольга Наважылава	“...Адкрыць існаванне матчынай мовы ў сваёй падсвядомасці” (нацыянальная ідэя ў жыцці і творчасці Якуба Коласа)	14

ІМЁНЫ ВЯДОМЫЯ І НЕВЯДОМЫЯ

Вера Міцкевіч	“...І плынная ды мінучая зменлівасць чалавечага лёсу...”: браты-вучоныя Міканор і Іван Ярашэвічы	20
Аляксандр Бараноўскі	“Сенненскі след” у лёсе атачэння Дзмітрыя Прышчэпава	25
Віталь Поклад Васіль Каралькоў	Настаўнік Максіма Гарэцкага — Якаў Кцітараў (1878—1953): шрыхі біяграфіі	30

МУЗЕЯЗНАЎСТВА

Вольга Лабачэўская	Экспедыцыя Вацлава Ластоўскага 1929 г. у Семежава з ваколіцамі і Капыль	34
--------------------	---	----

САЦЫЯЛЬНАЯ ГІСТОРЫЯ

Яўген Мікула	Да пытання аб нацыянальным складзе млынароў, арандатараў і працаўнікоў на млыновых прадпрыемствах у перыяд нэпа	42
--------------	---	----

МЕТОДЫКА. ВОПЫТ

Алена Ярашук	Палітыка беларусізацыі. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920—1930-я гг. (<i>Гісторыя Беларусі, IX клас</i>)	47
Галіна Жураўлёва	Крыжаванка “Палітыка беларусізацыі. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920—1930-я гг.” (<i>Гісторыя Беларусі, IX клас</i>)	56
Антон Рысевец	Палітыка беларусізацыі. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920—1930-я гг. Рабочы ліст да ўрока (<i>Гісторыя Беларусі, IX клас</i>)	57
Елена Матрусова	Культурныя пераабразаванні в СССР (<i>Всемирная история, IX класс</i>)	58
Алена Трафімчык	Культура Беларусі ў 1920—1930-я гг. Практычныя заданні (<i>Гісторыя Беларусі, XI клас</i>)	64

ПАЗАКЛАСНАЯ РАБОТА

Святлана Тарнаповіч	Па старонках гісторыі Беларусі: займальныя факты (<i>Віктарына для вучняў IX—XI класаў</i>)	68
---------------------	---	----

ЗНАХОДКІ І АДКРЫЦЦІ

Іна Калечыц	“Папін” і “Мастер гречское стороны”: адкрыццё ў Полацкай Спаса-Праабражэнскай царкве	70
	Содержание/Summary	72

Да ведама аўтараў. Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу не-выключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, давядзенне да ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса), а таксама на рэдагаванне і скарачэнне матэрыялу па меркаванні рэдакцыі. Папярэджваем аб прававой абароне аўтарскіх правоў на змешчаныя матэрыялы. Перадрук магчымы толькі з дазволу рэдакцыі з абавязковай спасылкай на “Беларускі гістарычны часопіс”.